

Zomerrapportage 2018

GEMEENTE

Lansingerland

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding.....	5
Uitkomsten Zomerrapportage 2018.....	6
Afwijkingenrapportage	8
Programma 1 Bestuur en dienstverlening.....	8
Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs.....	8
Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning	10
Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig	12
Programma 5 Lansingerland ontwikkelt	14
Programma 6 Grondzaken	17
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	18
Overzicht Overhead	20
Coalitieakkoord	21
Overzicht faseringen investeringen	22

Inleiding

Inleiding

Voor u ligt de zomerrapportage 2018. De Zomerrapportage is een afwijkingenrapportage. Met dit document actualiseren wij het in de Begroting 2018-2021 gepresenteerde financiële beeld. De opgenomen afwijkingen kunnen zowel beleidsmatig als financieel van aard zijn. Het betreft mutaties die reeds zijn gerealiseerd, dan wel mutaties die in de loop van het jaar worden voorzien. Het resultaat van de zomerrapportage geeft een beeld van het te verwachten resultaat bij de jaarrekening 2018. Deze zomerrapportage wordt voorafgaand aan de Begroting 2019-2022 door de raad behandeld. De structurele effecten van de zomerrapportage 2018 zijn opgenomen in de Begroting 2019-2022.

Resultaat Zomerrapportage 2018

De primitieve Begroting 2018-2021 sloot met een voordelig saldo van € 0,9 miljoen. Na de verwerking van verschillende tussentijdse mutaties is het saldo toegenomen naar € 1,0 miljoen. Deze wijzigingen hebben te maken met de systematiek van het doorbelasten van de uren op met name de grondexploitaties (er zijn meer uren doorbelast naar de grondexploitaties). Anderzijds heeft dit een nadelig effect op de raming van de grondexploitatie. Na verwerking van de mutaties van de Zomerrapportage 2018 is er een voordelig saldo van € 5,9 miljoen te zien.

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord is de afspraak gemaakt dat door scherper te begroten, de vrije begrotingsruimte met minimaal € 1 miljoen structureel toeneemt. Om aan deze afspraak invulling te geven is een uitwerking gemaakt door te kijken welke posten ruimte bevatten en daarmee (zonder beleid aan te passen, uitvoering te verminderen etc.) afgeraamd kunnen worden. Aangezien veel van deze posten al betrekking hebben op 2018, is deze verwerking meegenomen in deze zomerrapportage. Een overzicht van de ruimte per programma met een korte toelichting op de grootste posten is opgenomen onder Coalitieakkoord.

Kapitaallasten

In 2017 zijn er uiteindelijk minder investeringen afgerond dan eerder begroot was. Aangezien de kapitaallasten (rente en afschrijvingskosten) pas gaan lopen het jaar volgend op het jaar waarin de investering afgerond wordt, betekent dit dat veel van de kapitaallasten die in 2018 begroot waren daarmee komen te vervallen. In totaal bedraagt dit circa € 1,1 miljoen. Deze afwijking valt op verschillende beleidsvelden, en komt daardoor meerdere keren terug in de afwijkingenrapportage. Aangezien het uitgangspunt vooralsnog is dat deze investeringen op een later moment nog wel afgerond gaan worden, is dit voornamelijk een verschuiving, maar voor 2018 een incidenteel voordeel.

Uitkomsten Zomerrapportage 2018

Uitkomsten Zomerrapportage 2018

In november 2017 heeft de raad de Begroting 2018-2021 vastgesteld. Hierbij was het geraamde saldo voor het jaar 2018 € 0,9 miljoen positief. Sindsdien heeft een aantal wijzigingen geleid tot mutaties in de stand van de begroting. Deze wijzigingen hebben te maken met de systematiek van het doorbelasten van de uren op met name de grondexploitaties (er zijn meer uren doorbelast naar de grondexploitaties). Anderzijds heeft dit een nadelig effect op de raming van de grondexploitatie. De actuele stand van de begroting bedraagt circa € 1,0 miljoen.

bedragen x € 1.000

2018	
Saldo begroting 2018 (incl. reservemutaties)*	867
Tussentijdse mutaties	148
Actuele begroting 2018	1.016

Mutaties Zomerrapportage 2018

Het verwachte resultaat van de Begroting 2018, voordat de mutaties van de Zomerrapportage worden verwerkt, bedraagt € 1,0 miljoen (A). Door de mutaties uit de Zomerrapportage 2018 stijgt het saldo van de Begroting 2018 naar € 7,0 miljoen (C). Na verwerking van de mutaties uit de Zomerrapportage 2018 ziet de stand van de Begroting 2018 er als volgt uit:

bedragen x € 1.000

2018	
Saldo begroting 2018 (incl. reservemutaties) (A)	1.016
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	103
Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs	493
Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning	-731
Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig	2.095
Programma 5 Lansingerland onwikkelt	2.450
Programma 6 Grondzaken	74
Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen	1.046
Overzicht Overhead	515
Totaal mutaties zomerrapportage (B)	6.044
Begroting 2018 na verwerking ZR (C)	7.060
Toevoeging aan reserves uit ZR (D)	-600
Onttrekking aan reserves uit ZR (E)	-553
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	5.908

Incidenteel vs Structureel

De mutaties voor het jaar 2018 (B) zijn zowel incidenteel als structureel. Het overzicht hieronder is exclusief de reservemutaties:

bedragen x € 1.000

Incidenteel vs structureel excl reservemutaties		2018
Incidentele wijzigingen zomerrapportage 2018		2.182
Structurele wijzigingen zomerrapportage 2018		3.863

Afwijkingenrapportage

Inleiding

Hieronder volgt per programma een overzicht van de afwijkingen op tijd, kwaliteit en financiën. Conform onze vigerende financiële verordening worden afwijkingen (inkomsten of uitgaven, niet gesaldeerd) per beleidsveld groter dan € 100.000 en afwijkingen kleiner dan € 100.000, maar groter dan 10% van de begrote lasten op het betreffende beleidsveld toegelicht (zie artikel 6 van de financiële verordening). Voor het beleidsveld grondexploitatie geldt een afwijkende grens van € 1.000.000 (zie artikel 6 - lid f). In de tabellen zijn ook de mutaties onder deze bedragen aangegeven, maar deze worden niet toegelicht. Daarnaast zijn ook financiële mutaties opgenomen die programma overstijgend zijn. Zaken die conform de begroting lopen worden niet vermeld.

Programma 1 Bestuur en dienstverlening

Afwijkingenrapportage Programma 1 Bestuur en dienstverlening

Programma 1 - Bestuur en dienstverlening		bedragen x €
		1.000
		2018
Saldo primitieve begroting 2018		-4.439
Tussentijdse mutaties		-93
Actuele begroting 2018		-4.532
Mutaties zomerrapportage		
	B1.1 Gemeenteraad, college en griffier	-65
	B1.2 Samenwerking	9
	B1.3 Dienstverlening	159
Totaal mutaties zomerrapportage		103
Begroting 2018 na verwerking ZR		-4.429
Toevoeging aan reserves uit ZR		-
Onttrekking aan reserves uit ZR		-
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves		-4.429

Toelichting Programma 1 Bestuur en dienstverlening

Beleidsveld 3 Dienstverlening

Financiële mutaties

- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 1.3 voor circa € 101.000 structureel afgeraamd (voordeel);
- Door de uitgifte van meer rijbewijzen dan begroot vallen de te ontvangen gemeentelijke leges op rijbewijzen naar verwachting € 35.000 hoger uit. Ook het aantal gesloten huwelijken en opgevraagde uittreksels burgerlijke stand ligt hoger dan verwacht, dit geeft een hogere opbrengst van leges burgerlijke stand van € 33.000. Per saldo leveren deze ontwikkelingen een begrotingsvoordeel op van € 68.000;
- Het restant van € 11.000 nadeel bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs

Afwijkingenrapportage Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs

Programma 2 - Sport, cultuur en onderwijs		bedragen x € 1.000
		2018
Saldo primitieve begroting 2018		-12.547
Tussentijdse mutaties		-665
Actuele begroting 2018		-13.212
Mutaties zomerrapportage		
	B2.1 Sport	346
	B2.2 Cultuur	6
	B2.3 Onderwijs en kinderopvang	140
Totaal mutaties zomerrapportage		493
Begroting 2018 na verwerking ZR		-12.720
Toevoeging aan reserves uit ZR		0
Onttrekking aan reserves uit ZR		-504
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves		-13.223

Toelichting Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs

Beleidsveld 1 Sport

Financiële mutaties

- Vanuit de gemeente wordt een plan opgesteld om gemeentelijke panden te verduurzamen. Om deze reden stellen we de geplande werkzaamheden uit om in de toekomst een duurzame maatregel toe te passen. Hierdoor schuiven we € 567.000 door naar 2019 (via de bestemmingsreserve groot onderhoud gemeentelijke gebouwen) en ontstaat er voor dit bedrag een voordeel in 2018;
- Na toetsing begin dit jaar en eind vorig jaar bleek dat bij verschillende sporthallen de brandscheiding niet meer voldeed aan de huidige wettelijke eisen. Dit dienden wij direct te herstellen. Hierdoor hebben wij een overschrijding van € 20.000 bij sporthal de Sterrehal, € 37.000 bij sporthal De Ackers en € 50.000 bij Sporthal Rijnveen. Tezamen bedraagt dit nadeel circa € 107.000;
- Tijdens werkzaamheden in 2017 troffen wij in Sporthal Berghonk bij werkzaamheden asbest aan, dit is destijds direct verwijderd. Vervolgonderzoek eind vorig jaar en begin dit jaar toonde aan dat er meer asbest aanwezig was in de sporthal. Gezien ook dit asbest niet vezel gebonden is, is het ook noodzakelijk om te saneren. Aanvullend waren ook in deze sporthal aanpassingen aan brandscheiding noodzakelijk. Hierdoor hebben wij een nadeel van € 120.000;
- Bij sporthal de Oostmeerhal brengen we LED verlichting aan. Dit stond gepland in 2017 maar wegens verhuur was uitvoering toen niet mogelijk. Hierdoor onttrekken we nu € 41.000 (nadeel) uit bestemmingsreserve groot onderhoud gemeentelijke gebouwen;
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 31.000;
- Het restant van circa € 17.000 (voordeel) bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

Beleidsveld 3 Onderwijs en kinderopvang

Financiële mutaties

- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 2.3 voor circa € 108.000 afgeraamd aan lasten voor 2018, € 149.000 voor 2019, € 184.000 voor 2020 en € 126.000 voor 2021 en verder. Daarnaast is structureel circa € 15.000 afgeraamd aan baten;

- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 159.000;
- Voor de rijksbijdrage voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) geldt een terugbetalingsverplichting (middelen die we niet uitgeven moeten we terugbetalen aan het Rijk). De inkomsten vanuit het Rijk vallen in 2018 circa € 74.000 hoger uit dan begroot. Om deze reden passen we ook de kosten aan met € 74.000;
- In 2011 is met het schoolbestuur voor Christelijk Voortgezet Onderwijs (CVO) een aanvullende overeenkomst tot doordecentralisatie gesloten voor het schoolgebouw van de Melanchthon Bergschenhoek. Conform deze overeenkomst betaalt de gemeente de kosten voor de levering van grond en de overdrachtsbelasting. De kosten hiervoor zijn € 64.000 (nadeel). Voor deze kosten is in 2011 geen reservering gemaakt. We staan nu op het punt van afronding van deze grondtransactie;
- In 2018 wordt de dakbedekking van het pand aan de Stampioenreef 1-3 vervangen. Kinderopvang De Droomplaats Okidoki en Smallsteps maken gebruik van deze locatie. Het onderhoud stond deels gepland in 2017 maar was toen nog niet noodzakelijk. Hiervoor wordt € 16.000 (nadeel) uit bestemmingsreserve gebouwen gehaald;
- Om de leerlingen voldoende speelruimte op het schoolplein (Westpolder 3 school) te bieden is het noodzakelijk dat de fietsenstalling op een strook groen wordt gesitueerd. Hiervoor dient een strook grond te worden aangekocht. De kosten hiervoor bedragen circa € 18.500 (nadeel);
- Deze zomer starten wij met de voorbereidingen voor de actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP PO). Voor de (technische) uitwerking van dit IHP PO geven wij een opdracht aan een bureau. Hiervoor hebben wij € 60.000 nodig. Circa € 14.000 (nadeel) heeft betrekking op programma 2, het restant is geboekt op andere programma's.

Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning

Afwijkingenrapportage Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning

Programma 3 - Maatschappelijke ondersteuning	bedragen x € 1.000
	2018
Saldo primitieve begroting 2018	-24.921
Tussentijdse mutaties	-700
Actuele begroting 2018	-25.620
Mutaties zomerrapportage	
B3.1 Jeugd	-286
B3.2 Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)	-497
B3.3 Werk en inkomen	52
Totaal mutaties zomerrapportage	-731
Begroting 2018 na verwerking ZR	-26.352
Toevoeging aan reserves uit ZR	-
Ottrekking aan reserves uit ZR	91
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	-26.260

Toelichting Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning

Beleidsveld 1 Jeugd

Financiële mutaties

- Door bijstelling van de begroting van de gemeenschappelijke regeling jeugd Rotterdam-Rijnmond (GRJR), toegelicht in raadsbrief U18.01810, is onze bijdrage over 2018 met circa € 279.000 verhoogd (nadeel). Het betreft de volgende onderwerpen:
 1. Bijstelling inleg 2018 gemeenten op basis van de definitieve afrekening 2016;
 2. Verhoging van de bijdrage aan de Gecertificeerde Instellingen;
 3. Extra middelen Stichting Veilig Thuis.
- Het restant van circa € 8.000 (nadeel) bedraagt een kleine afwijking.

Beleidsveld 2 Maatschappelijke ondersteuning

Financiële mutaties

- Uit het budget huishoudelijke hulp bekostigen we naast de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden ook ondersteuning van mantelzorgers; huishoudelijke mantelzorghulp (hnh) en Take Care. In 2016/2017 hadden we in totaal € 800.000 beschikbaar uit de regeling huishoudelijke hulp toelage (HHT).

Hiermee hebben we de zeer succesvolle pilots Take Care en huishoudelijke mantelzorghulp opgezet. Vanwege het succes hebben we de pilots in onze Lansingerlandse standaard opgenomen, mede voor € 500.000 aan subsidie voor Take Care.

Dit besluit hebben we genomen op grond van de aannames dat:

- A. Het rijk structureel € 200.000 beschikbaar stelt voor HHT;
- B. Er ruimte was binnen de budgetten voor Huishoudelijke hulp en begeleiding;
- C. We een afname van de groei verwachten door aangescherpte criteria en door het begrenzen van de ureninzet.

Nu blijkt dat we toch een tekort hebben voor HNH en Take Care door de volgende onvoorziene omstandigheden:

- A. een toenemend beroep op begeleiding
- B. de tariefstijging als gevolg van een loonkostenstijging in de CAO
- C. een langere overgangperiode dan voorzien voor huishoudelijke mantelzorghulp
- D. het gelijktrekken van de tarieven voor Huishoudelijke mantelzorghulp aan de reguliere huishoudelijke hulp,
- E. afbouw van de alphaconstructie doordat deze niet meer is

De verhoging van de huishoudelijke hulp wordt voor € 7.000 gecompenseerd door de maartcirculaire 2018 van de algemene uitkering. Zie raadsbrief U18.04262. Deze inkomsten zijn geboekt bij algemene dekkingsmiddelen. Dit tezamen leidt tot een nadeel van circa € 303.000;

- In de septembercirculaire 2017 van de algemene uitkering is € 98.000 beschikbaar gesteld (nadeel) om aan de vraag naar afbouw dan wel (een vorm van) continuering van bestaande projecten in de zorginfrastructuur te kunnen voldoen. Deze middelen worden voor dit doel ingezet, de inkomsten zijn geboekt bij algemene dekkingsmiddelen. Zie raadsbrief U17.13521;
- Conform raadsbesluit BR1700137 is besloten een extra budget van € 65.000 (nadeel) voor het uitvoeren van de steunfunctie bij Huize Sint Petrus te verstrekken;
- In de septembercirculaire 2017 van de algemene uitkering is € 15.000 (nadeel) beschikbaar gesteld om taken met betrekking tot de anonieme hulplijn incidenteel in 2018 zelf te blijven organiseren. Deze middelen worden voor dit doel ingezet, de inkomsten zijn geboekt bij algemene dekkingsmiddelen. Zie raadsbrief U17.13521;
- We vragen de raad het subsidieplafond van doel 3 (Volwassen) van de Lansingerlandse Standaard te verhogen met € 9.300, van € 1.147.879 naar € 1.157.179. De subsidie is bedoeld voor de activiteit De Kledingbank. De dekking voor de verhoging van het subsidieplafond wordt gevonden binnen de eigen middelen van de Wmo en is daarmee saldo neutraal;
- Het restant van circa € 10.000 (nadeel) aan lasten en circa € 6.000 (nadeel) aan baten bedraagt enkele kleine afwijkingen;

Beleidsveld 3 Werk en inkomen

Financiële mutaties

- Vanuit het Rijk ontvangt de gemeente middelen om bijstandsuitkeringen te betalen, het zogenaamde BUIG-budget. Afgelopen jaren kwamen we tekort op dit budget omdat we meer uitkeringen verstrekten dan waar we geld voor kregen. Voor dit tekort kunnen we een compensatie bij het Rijk aanvragen, de Vangnetuitkering. Een voorwaarde om de Vangnetuitkering te krijgen is dat de gemeente een gedeelte van de uitkeringslasten, ter hoogte van een percentage van het BUIG-budget, zelf betaalt. Dit noemen we het eigen risico. De voorlopige BUIG-beschikking 2018 is hoger dan eerder bekend was gemaakt. Dit betekent dat het tekort tussen wat we ontvangen voor de uitkeringen en wat we uitgeven kleiner wordt, ook omdat het aantal uitkeringen daalt. Dit zijn positieve ontwikkelingen. Tegelijkertijd betekent het ook dat ons eigen risico voor het krijgen van de Vangnetuitkering omhoog gaat, aangezien het eigen risico een percentage is van het beschikkingsbedrag. Naar verwachting zullen we nog slechts voor een gering bedrag compensatie vanuit de Vangnetuitkering nodig hebben. De lagere uitkeringslasten leveren een voordeel op van € 610.000. De hogere BUIG-beschikking levert een voordeel op van € 780.000, de lagere Vangnetuitkering levert een nadeel op van € 1.458.000. Per saldo hebben we een nadeel van € 68.000;
- Uit de halfjaarrapportage 2018 van het Regionaal Bureau Zelfstandigen, de instantie die het Bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz) voor Lansingerland uitvoert, blijkt dat er naar verwachting minder verstrekkingen zijn (€ 130.000) en meer ontvangsten (€ 22.524). Het totale voordeel bedraagt € 152.524;
- Op de balans is de reserve participatie van € 91.000 opgenomen om kosten voor bijzondere doelgroepen te dekken. Gevraagd wordt om deze reserve in te zetten voor extra re-integratietrajecten asielgerechtigden in 2018. De inkomst uit de reserve wordt verwerkt via het programma Algemene dekkingsmiddelen en vormt op programma 3 een nadeel;
- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 3.3 voor circa € 66.000 voor 2018 afgeraamd en € 81.000 structureel voor 2019 en verder;
- Het restant van circa € 8.000 (nadeel) bedraagt enkele kleine afwijkingen.

Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig

Afwijkingenrapportage Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig

Programma 4 - Lansingerland schoon, heel en veilig	bedragen x €
	1.000
	2018
Saldo primitieve begroting 2018	-16.767
Tussentijdse mutaties	-322
Actuele begroting 2018	-17.088
Mutaties zomerrapportage	
B4.1 Beheer openbare ruimte	2.194
B4.2 Veiligheid en leefbaarheid	65
B4.3 Afval- en afvalwatermanagement	-164
Totaal mutaties zomerrapportage	2.095
Begroting 2018 na verwerking ZR	-14.994
Toevoeging aan reserves uit ZR	195
Onttrekking aan reserves uit ZR	-683
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	-15.482

Toelichting Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig

Beleidsveld 1 Beheer openbare ruimte

Financiële mutaties

- Voor het product water zijn er diverse mutaties:
 - Het baggeren van een aantal baggervakken is uitgesteld na overleg met de hoogheemraadschappen. Samen met de hoogheemraadschappen bereiden we dit uitgestelde baggerwerk wel in 2018 voor. De gezamenlijke aanpak biedt voordelen op het gebied van kosten, kwaliteit en vermindering van overlast. Ook is het budget geactualiseerd en hierdoor wordt er in totaal in 2018 € 1,4 miljoen minder onttrokken dan begroot aan de reserve baggeren.
 - De reserve baggeren verlagen we eenmalig met € 600.000 en dit voegen we toe aan de algemene reserve. Dit is op basis van de huidige ervaring en een doorkijk naar de toekomst over de uitputting van de reserve.
 - Het budget klein onderhoud is in 2018 met € 170.000 verlaagd (en structureel vanaf 2019 met € 85.000 verlaagd), dit levert in 2018 € 85.000 voordeel op voor het begrotingssaldo, het restant gaat naar de bestemmingsreserve baggeren. Dit is een correctie op een mutatie uit de najaarsnota 2017.
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 705.000;
- In 2018 nemen we nieuw areaal in beheer. Daarom maken we aanspraak op de stelpost areaaluitbreiding ter grootte van € 140.132 (van dit bedrag zit € 134.000 (nadeel) in beleidsveld 4.1, het restant zit op andere beleidsvelden). Het betreft een structureel bedrag. Onder andere de volgende projecten nemen we in beheer: delen van Westpolder, Meerpolder, Prisma en de Tuinen Oost. Het resterende bedrag van € 295.000 ramen we incidenteel af van de stelpost. Deze stelpost staat op programma 7;
- Door een aantal grootschalige projecten van nutsbedrijven voeren we dit jaar meer herstelwerkzaamheden uit van door nutsbedrijven aangebrachte schade aan wegen (zogenaamde degeneratiekosten). Om de werkzaamheden uit te voeren, ramen we € 150.000 (nadeel) bij aan kosten. Van de nutsbedrijven ontvangen we hier een vergoeding voor en ramen we € 200.000 (voordeel) aan inkomsten bij;
- Eind 2017 verkocht de gemeente de aula op de begraafplaats van Bleiswijk. Hiermee vervallen structurele kosten van € 17.000 (voordeel) en huurinkomsten van € 15.000 (nadeel);
- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 4.1 voor circa € 52.000 structureel afgeraamd;
- Voor het project 'Tuin van de Toekomst' ramen we € 48.000 bij (nadeel) op het product groen;
- In 2018 vervangen we de dakbedekking van de loodsen op de gemeentewerf. Dit stond gepland in 2017 maar was toen nog niet noodzakelijk. De kosten hiervoor bedragen € 30.000, dit onttrekken we uit de bestemmingsreserve gebouwen. Hiervan heeft € 18.000 betrekking op beleidsveld 4.1 (nadeel), het restant staat op andere beleidsvelden.
- Van het budget dieren in de openbare ruimte ramen we incidenteel € 25.000 af op basis van de cijfers van de afgelopen jaren. In de begroting 2019 wordt het budget structureel aangepast;
- Het restant van circa € 9.000 (nadeel) bedraagt enkele kleine afwijkingen.

Beleidsveld 3 Afval- en afvalwatermanagement

Financiële mutaties

- Bij de jaarrekening 2016 is € 194.769 te veel in de reserve voor afval gestort. Het bedrag aan toe te rekenen BTW waarmee in de berekening rekening is gehouden was te laag. We corrigeren dit door het saldo van de egaliseringsreserve aan te passen ten gunste van de algemene reserve. Deze mutatie is daarmee neutraal;
- Het restant van de subsidie Nedvang dat we in eerdere jaren hebben ontvangen staat op de balans. Een deel van deze subsidie, € 175.000, gaan we besteden aan het versneld vervangen van de afvalbakken. Deze mutatie is budget neutraal;
- De opbrengsten voor papier zijn in 2018 lager dan begroot, daarom ramen we € 150.000 van de inkomsten af. Dit komt doordat de tarieven door de marktwerking lager zijn geworden. Dit budget komt ten laste van de egaliseringsreserve afval (programma 7);

- We zetten in op hogere service door de inzet van een servicewagen van Renewi, dit kost € 55.000 extra. Daarnaast verhogen we bij diverse containers, waar veel meldingen zijn van overlast, de ledigingsfrequentie tegen een vergoeding van € 40.000. Tezamen leidt dit tot een nadeel van circa € 95.000. Dit budget komt ten laste van de egalisereserve afval (programma 7);
- We zamelen minder PMD in dan verwacht waardoor we € 60.000 minder kosten hebben dan geraamd (voordeel). Dit budget komt ten gunste van de egalisereserve afval (programma 7);
- Op de communicatie omtrent verbeteren scheidingsgedrag ramen we een bedrag van € 50.000 (voordeel) af in verband met het deels vertragen van een grootschalig project van 2018 naar 2019. Dit budget komt ten gunste van de egalisereserve afval (programma 7);
- In 2018 is extra onderhoud aan verouderde containers nodig voor een bedrag van € 50.000 (nadeel). Dit budget komt ten laste van de egalisereserve afval (programma 7);
- De inkomsten van de afvalstoffenheffing stellen we met € 40.000 (nadeel) naar beneden bij. Dit komt door een lager aantal aansluitingen waarop inwoners afvalstoffenheffing betaalden ten opzichte van de begroting. Daarnaast was in de begroting geen bedrag opgenomen voor restitutie op afvalstoffenheffing. Daarom ramen we een bedrag van € 10.000 (nadeel) bij. Dit budget komt ten laste van de egalisereserve afval (programma 7);
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 49.000;
- Na evaluatie van de registratie van de papierinzameling kwam naar voren dat het aantal aansluitingen door de inzamelaar niet correct was geregistreerd. Na correctie zijn er € 25.000 minder kosten (voordeel). Dit budget komt ten gunste van de egalisereserve afval (programma 7);
- Door de inzet van vaste medewerkers is minder inhuur nodig. We ramen een bedrag van € 10.000 af. Dit budget komt ten gunste van de egalisereserve afval;
- Het restant van circa € 12.000 (nadeel) bedraagt enkele kleine afwijkingen.

Programma 5 Lansingerland ontwikkelt

Afwijkingenrapportage Programma 5 Lansingerland ontwikkelt

Programma 5 - Lansingerland ontwikkelt		bedragen x € 1.000
		2018
Saldo primitieve begroting 2018		-5.498
Tussentijdse mutaties		-689
Actuele begroting 2018		-6.187
Mutaties zomerrapportage		
	B5.1 Ruimtelijke ordening	2.358
	B5.2 Infrastructuur en mobiliteit	15
	B5.3 Economische ontwikkeling	5
	B5.4 Duurzaamheid	71
Totaal mutaties zomerrapportage		2.450
Begroting 2018 na verwerking ZR		-3.737
Toevoeging aan reserves uit ZR		0
Onttrekking aan reserves uit ZR		443

Toelichting Programma 5 Lansingerland ontwikkelt

Beleidsveld 1 Ruimtelijke ordening

Financiële mutaties

- De totale legesinkomsten zijn naar verwachting circa € 1.850.000 hoger dan begroot (voordeel), zoals ook gemeld is in brief U18.04836. Deze bijstelling kent 2 oorzaken:
 - De woningbouwmarkt is vanaf het laatste kwartaal in 2017 sneller aangetrokken dan eerder voorzien. Door deze versnelling zijn er in 2018 meer woningbouw(deel)projecten dan waar rekening mee is gehouden bij het opstellen van de begroting vorig jaar (de geschatte extra opbrengsten zijn ongeveer € 350.000);
 - Enkele excessief grote aanvragen zorgen voor een substantiële verhoging van de leges (geschatte extra inkomsten € 1.500.000);
- Conform eerder besluit gaan we het Polderhuis verkopen. Om tot een verkoop te komen, moeten we kosten maken, zoals een goede nieuwe afscheiding met de burens en een verplicht bodemonderzoek. De incidentele opbrengsten van de verkoop bedragen € 800.000 (voordeel). Het verplichte bodemonderzoek kost circa € 20.000 (nadeel);
- Vanuit de reserve fonds bovenwijks kan er € 450.000 vrij vallen. De geplande investeringen vanuit het fonds bovenwijks zijn over de afgelopen jaren grotendeels uitgevoerd (ruim 7 miljoen) en voor het overige deel van de investeringen is nog een bedrag van ongeveer € 800.000 benodigd. Het voordeel van € 450.000, wat over de jaren ontstaan is in de reserve, is met name veroorzaakt door efficiëntere investeringen. Deze vrijval heeft geen effect op het saldo van het beleidsveld, alleen op de reserve;
- Het saneren van asbestverspreiding na een brand kost naar verwachting € 200.000, we passen hier last onder bestuursdwang toe. Dit houdt in dat we deze kosten verhalen op de eigenaar. Daarom hebben we hetzelfde bedrag als inkomsten opgenomen;
- In 2016 en 2017 was sprake van een overschrijding van ons werkplanbudget bij de DCMR, vanwege de economische groei en de toevoeging van nieuwe wettelijke taken en 'weestaken' als gevolg van de beëindiging van de Stadsregio Rotterdam. De huidige doorkijk van het werkplan laat ook voor 2018 een overschrijding zien van circa € 100.000. In het verleden vingen we fluctuaties in de afrekening van het werkplan op met het bij de DCMR opgebouwde 'Voorschot met een specifiek bestedingsdoel'. Als gevolg van de overschrijding van het werkplanbudget in 2017 is dit voorschot nagenoeg op. Voor 2018 is circa € 100.000 benodigd (nadeel). Bij de jaarrekening 2017 in de paragraaf verbonden partijen is deze bijraming reeds aangekondigd. Bij de begroting 2019 vragen we om een structurele verhoging van het werkplanbudget;
- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 5.1 voor circa € 92.000 structureel afgeraamd (waarvan € 154.000 aan lasten en € 61.000 aan baten);
- Uit recente jurisprudentie blijkt dat de redengevende omschrijvingen, die bij de aanwijzing van de gemeentelijke monumenten zijn afgegeven, te algemeen zijn. Daardoor beschermen deze omschrijvingen als toetsingskader voor aanvragen voor 'monumentactiviteiten' mogelijk niet alle cultuurhistorische waarden. Op dit moment missen we derhalve een concreet en actueel toetsingskader, waaraan we omgevingsvergunningen voor een monumentactiviteit kunnen toetsen. Het weigeren van een monumentactiviteit is daardoor juridisch niet altijd mogelijk, terwijl door het uitvoeren van die activiteit wel cultuurhistorische waarden kunnen worden geraakt die we hadden willen beschermen.
Het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen, ook bij monumenten, neemt sneller toe dan we verwachtten bij het opstellen van de begroting 2018. Daarom is het noodzakelijk om voor alle monumenten een waardestelling op te laten stellen en deze gebundeld door het college te laten vaststellen. Met de waardestellingen verkrijgen wij een concreet en actueel toetsingskader voor de behandeling van aanvragen omgevingsvergunningen voor deze monumentale panden en geven we eigenaren duidelijkheid over welke elementen van hun eigendom bepalend zijn voor de monumentale waarde.

De hiermee gepaard gaande kosten bedragen circa € 85.000 (nadeel). Dit is nodig om de waardestelling een juridisch bindend onderdeel te maken van de monumentaanwijzing. Zo voorzien we alsnog in een concreet en actueel toetsingskader voor aanvragen voor monumentactiviteiten;

- Het proces van het opstellen van een omgevingsvisie beslaat langer dan een jaar. Daarvoor is het noodzakelijk het budget van € 145.000 over een langere periode te spreiden, namelijk € 93.000 in 2018, € 35.000 in 2019 en € 18.000 in 2020;
- Voor Lansingerland is het van belang om in regionale overleggen over bijv. Glastuinbouw, RTHA, A16, studie Middengebied etc. vertegenwoordigd te zijn. Deze overlegverbanden vragen ook in een aantal gevallen om externe adviezen en onderzoeken. Om daarin met de noodzakelijk slagkracht te kunnen opereren is het noodzakelijk hiervoor een budget te hebben. Naar verwachting is circa € 80.000 (nadeel) benodigd;
- Door de stijging in (grote) aanvragen omgevingsvergunningen nemen de welstandskosten toe met circa € 59.000 (nadeel). Deze kosten worden 1 op 1 verhaald bij de aanvragers, en maken deel uit van de (eveneens bijgestelde) legesinkomsten;
- De binnentuin bij de woningen aan de Leeuwerikstraat wordt overgedragen aan de eigenaar van de woningen. Het groenonderhoud komt daarmee definitief bij de bewoners. Het dak is relatief oud, en de nieuwe eigenaar wil het dak alleen in goede staat overnemen. Vóór de overdracht is het dus noodzakelijk om het dak in goede staat te brengen. Zoals reeds besloten (BW1700262), worden de kosten van circa € 53.857 (nadeel) gedekt uit het positieve resultaat van de aanbesteding van de exploitatie en het beheer van het maatschappelijk vastgoed;
- In 2017 is toegezegd jaarlijks budget beschikbaar te stellen voor externe specialistische ondersteuning bij de inventarisatie, marktverkenning of businesscase van snel internet in buitengebieden. De uitgaven zijn geraamd op € 50.000 (nadeel);
- In afwachting van de toekomstplannen van gebouw De Snip stellen wij de niet noodzakelijk werkzaamheden uit. Hierdoor schuiven we € 34.000 (voordeel) door in de bestemmingsreserve gebouwen.
- Jaarlijks worden het budget voor onderzoek en advies op het gebied van Grondzaken en Vastgoed overschreden door noodzakelijk extra juridische kosten en waardebepalingskosten. Voor 2018 is er extra expertise nodig voor het onderzoek naar de mogelijkheden voor de verhuur van het perceel aan het Bosland voor Geothermie. De ophoging bedraagt structureel € 29.180 (nadeel);
- We voeren samen met Rotterdam, RWS en PZH een verkeersmodelonderzoek uit naar de effecten van de A16 en de autonome groei op het onderliggend wegennet. Deze kosten bedragen circa € 25.000 (nadeel) en dit dekken wij uit de uitvoeringsovereenkomst die wij met deze partijen gesloten hebben. Dit bedrag wordt conform afspraak onttrokken uit de algemene reserve;
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 17.000;
- Het restant van circa € 23.000 (voordeel) bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

Beleidsveld 3 Economische ontwikkeling

Beleidsmatige mutaties

- De opleveringen van nieuwbouwwoningen zijn lager dan de schatting in de begroting van 2018. In 2018 verwachten we circa 260 woningen op te leveren. Bij het MPG was het aantal al bijgesteld naar circa 350. Nu zijn het vooral particuliere plannen die een jaar doorschuiven. De huidige woningbouwplanning staat onder druk. Dit betekent niet dat ontwikkelaars in totaal minder woningen gaan bouwen. Alleen het tempo ligt lager dan verwacht. Gezien de ontwikkelingen in de markt (tekort aan materiaal en menskracht, gasloos bouwen), is het de vraag of deze daling in 2018 (volledig) wordt gecompenseerd in 2019 t/m 2021. Dit is een risico en geldt voor zowel de gemeentelijke grondexploitaties als de particuliere ontwikkelingen. Voor de komende 5 jaar gaan we op dit moment nog steeds uit van een gemiddelde planning van 400-500 woningen per jaar.

Programma 6 Grondzaken

Afwijkingenrapportage Programma 6 Grondzaken

Programma 6 - Grondzaken		bedragen x € 1.000
		2018
Saldo primitieve begroting 2018		-971
Tussentijdse mutaties		-222
Actuele begroting 2018		-1.193
Mutaties zomerrapportage		
	B6.1 Vastgoedbeleid	27
	B6.2 Grondexploitatie	47
Totaal mutaties zomerrapportage		74
Begroting 2018 na verwerking ZR		-1.119
Toevoeging aan reserves uit ZR		-
Onttrekking aan reserves uit ZR		70
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves		-1.050

Toelichting Programma 6 Grondzaken

Beleidsveld 2 Grondexploitatie

Beleidsmatige mutaties

- Voor de grondexploitaties is op hoofdlijnen gekeken naar (verwachte) afwijkingen tussen de begroting van de jaarschijf 2018, de gerealiseerde kosten tot nu toe en een prognose van de nog te maken kosten. Hierbij voorzien wij een aantal afwijkingen voor zowel de kosten als de opbrengsten kant. Niet alle afwijkingen zijn een financieel voor- of nadeel. Meestal betreft het enkel een verschuiving tussen jaren en is het financiële effect op het resultaat van de grondexploitaties beperkt. Het definitieve resultaat wordt verwerkt bij de eerstvolgende actualisatie (MPG 2019 / JR 2018). Wel informeren we u nu al over de verwachte bijstellingen. Aan de kostenkant zien we een onvoorziene saneringsopgave bij slootdempings-werkzaamheden in Oudeland en een doorschuiving van de kosten naar 2019 voor civieltechnische werken in De Tuinen en Landscheidingspark met per saldo een verschil van ca. € 50.000 in 2018. Aan de opbrengstenkant zien we een groot verschil van per saldo ca. € 15,1 miljoen voor 2018. Dit betreft vooral de verkoop van kavel A3 in Oudeland die naar verwachting dit jaar plaatsvindt en niet, zoals opgenomen in de huidige grex verspreid over meerdere jaren. Daarmee neemt het totaal van de opbrengsten in Oudeland niet toe, maar wel het moment van ontvangen wordt eerder. Hierdoor verbetert onze liquiditeitspositie wat uiteindelijk kan leiden tot een afname van onze schulden. Conform ons beleid vindt vertaling naar de grondexploitatie pas plaats na ondertekening van de verkoopovereenkomst.

Financiële mutaties

- Voor de afronding van het Landscheidingspark is bij de voorjaarsnota 2017 een restantbudget opgenomen voor onder meer civieltechnische werkzaamheden en saneringsonderzoek en de aanleg van een groene corridor. Deze werkzaamheden hebben niet geheel plaats gevonden in 2017 maar lopen door in 2018 en worden gedekt vanuit de reserve Landscheidingspark. Hiervoor is € 69.840 aan onttrekking geraamd in 2018. Dit is een nadeel in dit beleidsveld en een voordeel in programma 7;

- De kosten (belastingen, onderhoud en advies) voor Bosland zijn circa € 88.000 hoger dan geraamd (nadeel). Daarnaast zijn de nieuwe opbrengsten (verhuur) voor Bosland ook hoger dan geraamd (circa € 73.000 voordeel). Beide zijn structureel opgenomen op basis van de huidige gegevens;
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 132.000.

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Afwijkingenrapportage Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Programma 7 - Algemene dekkingsmiddelen		bedragen x € 1.000
		2018
Saldo primitieve begroting 2018		80.399
Tussentijdse mutaties		2.808
Actuele begroting 2018		83.206
Mutaties zomerrapportage		
B7.1 Lokale heffingen		-21
B7.2 Algemene uitkering gemeentefonds		1.001
B7.3 Dividend		-242
B7.4 Financieringsfunctie		15
B7.5 Algemene dekkingsmiddelen en saldo kostenplaatsen		1.296
B7.6 Mutaties reserves		-1.153
B7.7 Stelpost onvoorzien		150
Totaal mutaties zomerrapportage		1.046
Begroting 2018 na verwerking ZR		84.253
Toevoeging aan reserves uit ZR		-795
Onttrekking aan reserves uit ZR		-
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves		83.458

Toelichting Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsveld 2 Algemene uitkering gemeentefonds

- In de zomerrapportage zijn de effecten van de septembercirculaire 2017, decembercirculaire 2017, maartcirculaire 2018 en meicirculaire 2018 verwerkt. De raad is geïnformeerd over de effecten van deze circulaire door middel van de volgende brieven:
 - U18.07148 - Meicirculaire 2018
 - U18.04262 - Maartcirculaire 2018
 - U17.16573 - Decembercirculaire 2017
 - U17.13521 - Septembercirculaire 2017

Beleidsveld 3 Dividend

Financiële mutaties

- Het dividend van Eneco over boekjaar 2017 is vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 28 maart 2018 en inmiddels ook uitgekeerd in 2018. Dit dividend van Eneco over 2017 bedraagt voor Lansingerland € 2.095.923 is daarmee hoger dan de raming zoals opgenomen in de begroting 2018 van Lansingerland. Dit voordeel over 2018 bedraagt € 496.000. De achtergrond is dat het definitieve resultaat over 2017 van Eneco beïnvloed is door een groot aantal externe factoren waarbij Eneco actief is op een commerciële markt met het bijbehorende risicoprofiel;
- Het dividend van Stedin over boekjaar 2017 is vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 13 april 2018 en inmiddels ook uitgekeerd in 2018. Dit dividend van Stedin over 2017 bedraagt voor Lansingerland € 947.551 en is daarmee lager dan de raming zoals opgenomen in de begroting 2018 van Lansingerland. Het nadeel over 2018 bedraagt € 659.000. Het definitieve resultaat 2017 wordt met name veroorzaakt door een tweetal incidentele tegenvallers alsmede de (incidentele) kosten van de splitsing (tussen Eneco en Stedin). De verwachting is daarom dat het resultaat 2018 zich weer herstelt naar een niveau van rond de € 96 miljoen;
- Sinds 1 maart 2017 huurt de gemeente Lansingerland een consultant in om het traject omtrent het verkopen van de aandelen van Eneco te begeleiden. Naar verwachting bedragen de kosten voor deze inhuur circa € 100.000 in 2018. Op het moment van vaststellen van de begroting was nog geen besluit genomen of de gemeente Lansingerland haar aandelen zou verkopen of niet. Daarom was in de begroting nog geen bedrag voor deze inhuur opgenomen;
- In het kader van het scherper begroten ramen we in beleidsveld 7.3 voor circa € 21.000 voor 2018 en € 8.000 structureel aan inkomsten bij.

Beleidsveld 4 Financieringsfunctie

- Onze meerjarige liquiditeitsprognose is geactualiseerd op basis van de laatst bekende cijfers over onze grondexploitaties, investeringen, leningenportefeuille en kasstromen. We verwachten op basis hiervan dat wij in 2018 geen nieuwe leningen hoeven af te sluiten. Hierdoor vervallen de begrote lasten voor herfinanciering. De liquiditeitsprognose heeft een structurele impact op onze begroting, de mutaties voor de jaren 2019, 2020, 2021 en 2022 worden verwerkt en toegelicht in de Begroting 2019-2022. Het voordeel voor het jaar 2018 bedraagt circa € 282.000. Dit voordeel wordt toegerekend aan de producten. Per saldo is het resultaat circa € 15.000 op programma 7.

Beleidsveld 5 Algemene dekkingsmiddelen en saldo kostenplaatsen

Financiële mutaties

- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 7.5 voor circa € 235.000 structureel afgeraamd;
- De ontwikkeling van de Notaris Kruytstraat en de daarmee verband houdende kosten en opbrengsten waren al voorzien in de begroting 2017, maar zijn abusievelijk niet meegenomen in de begroting 2018. De opbrengsten uit de verkoop bedragen € 225.000 (voordeel). Het nadeel voor 2018 bedraagt per saldo € 38.000 en komt voort uit het aframen van de stelpost, het aframen van de beheerskosten en incidentele kosten voor het opnieuw bouwrijp maken;
- Zoals bij beleidsveld 4.1 ook toegelicht, nemen we in 2018 nieuw areaal in beheer. Daarom maken we aanspraak op de stelpost areaaluitbreiding ter grootte van € 140.132 (voordeel). Het betreft een structureel bedrag. Onder andere de volgende projecten nemen we in beheer: delen van Westpolder, Meerpolder, Prisma en de Tuinen Oost. Het resterende bedrag van € 295.000 ramen we incidenteel af;

- De raad heeft vanaf 2018 een structureel budget opgenomen voor het in dienst nemen van mensen met een arbeidshandicap. Inmiddels is een plan van aanpak opgesteld en zijn de nodige acties in gang gezet om deze mensen binnen onze organisatie te plaatsen. Per 1 juli hebben wij een medewerker aangesteld op grond van de Wet Banenafpraak en per 1 september stellen wij een tweede medewerker aan. Een voltijd baan voor deze werkplekken is 25 uur, en doordat beiden 36 uur werken vullen zij samen 2,8 banen. Door de afhankelijkheid van externe instanties heeft dit langer geduurd dan beoogd. Inmiddels zijn ook acties in gang gezet om bij andere onderdelen binnen de gemeentelijke organisatie mensen met een arbeidshandicap plaatsen en streven we ernaar deze eind Q3/begin Q4 te plaatsen. Een en ander heeft tot gevolg dat het beschikbare budget in 2018 niet volledig wordt benut en er € 135.000 afgeraamd wordt;
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 122.000;
- Het restant van circa € 182.000 bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

Beleidsveld Mutaties reserves

Financiële mutaties

De afwijkingen in dit beleidsveld hebben een tegenhanger binnen de programma's 1 t/m 6. De afwijkingen hierop zijn op deze programma's toegelicht.

Overzicht Overhead

Afwijkingenrapportage Overzicht Overhead

PG9 Overzicht Overhead		bedragen x € 1.000
		2018
Saldo primitieve begroting 2018		-14.389
Tussentijdse mutaties		31
Actuele begroting 2018		-14.357
Mutaties zomerrapportage		-
	B9.1 Overhead	515
Totaal mutaties zomerrapportage		515
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves		-13.842
Toevoeging aan reserves uit ZR		-0
Onttrekking aan reserves uit ZR		30
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves		-13.812

Toelichting Overzicht Overhead

Financiële mutaties

- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 208.000;
- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 9.1 voor circa € 216.000 voor 2018, en € 266.000 voor 2019 en verder afgeraamd;
- De verhuur van het gemeentehuis verloopt goed. Om aan de wensen van de nieuwe huurders te voldoen zijn wel aanpassingen nodig geweest van onder meer de kantooruimtes en het trappenhuis. De kosten hiervoor waren circa € 60.000 (nadeel). De lange termijn inkomsten zijn bijgesteld (vanaf 2019) op basis van de gesloten huurcontracten;
- Het restant van circa € 29.000 bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

Coalitieakkoord

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord is de afspraak gemaakt dat door scherper te begroten, de vrije begrotingsruimte met minimaal € 1 miljoen toeneemt. Om aan deze afspraak invulling te geven is een uitwerking gemaakt door te kijken welke posten ruimte bevatten en daarmee (zonder beleid aan te passen, uitvoering te verminderen etc.) afgeraamd kunnen worden. Het zijn dus nadrukkelijk geen bezuinigingen. Door scherper te begroten wordt de ruimte om tegenvallers op te vangen binnen de begroting beperkt. Het college realiseert zich dit, waarbij het uiteraard belangrijk blijft dergelijke tekorten binnen de perken te houden en hier adequaat op te reageren.

Een aantal posten waar een grote aframing op heeft plaats gevonden zijn de volgende:

- Sportfondsen: Wegens de voordelige aanbesteding van het beheer en de exploitatie van ons sociaal maatschappelijk vastgoed ontstaat een voordeel. Dit is nu opgenomen voor € 371.000 structureel;
- Reserve baggeren: Vanaf 2019 wordt de dotatie aan de reserve baggeren structureel circa € 255.000 lager. Dit is op basis van de huidige ervaring en een doorkijk naar de toekomst betreft de uitputting van de reserve;
- Onderhoud gebouwen: De kosten voor het onderhoud en vervangen van het kantoor meubilair zijn de afgelopen jaren lager dan begroot. Voorstel is dit bedrag met € 150.000 af te ramen. Daartegenover staat wel dat naar verwachting met de zomerrapportage en de begroting twee investeringskredieten aangevraagd worden voor de aanschaf van inventaris en kantoor meubilair (onder meer projectkamers, geluidsmaatregelen en sta-bureaus in het kader van Top-werken). Het investeringsbedrag is circa € 150.000. De verwachte kapitaallasten van deze investeringen bedragen naar verwachting circa € 20.000;
- Stelpost onvoorzien: De stelpost bedroeg € 250.000. De afgelopen jaren is de stelpost onvoorzien niet aangewend. Het college heeft de keuze gemaakt deze nog niet eerder af te ramen, voorstel is deze nu bij te stellen naar € 100.000.

Onderstaande tabel geeft per programma de voorgestelde ruimte weer die afgeraamd is.

Rijlabels	Begroot2018	Begroot2019	Begroot2020	Begroot2021
PG1 Bestuur en dienstverlening	-115.848	-116.785	-116.785	-116.785
PG2 Sport, cultuur en onderwijs	-73.752	-115.298	-149.530	-92.477
PG3 Maatschappelijke ondersteuning	-71.842	-86.987	-86.987	-86.987
PG4 Lansingerland schoon, heel en veilig	-129.300	-136.005	-136.005	-136.005
PG5 Lansingerland ontwikkelt	-111.848	-116.819	-116.819	-116.819
PG7 Algemene dekkingsmiddelen	-380.715	-628.068	-628.068	-628.068
PG8 Kostenplaatsen	-	-1.188	-1.188	-1.188
PG9 Overzicht Overhead	-395.803	-446.798	-446.798	-446.798
PG99 Begrotingssaldo	1.275.251	1.647.948	1.682.180	1.625.127

Overzicht faseringen investeringen

Inleiding

In de begroting 2018-2021 heeft de Raad het Meerjarig Investeringsprogramma (MIP) vastgesteld. In deze bijlage wordt specifiek ingegaan op afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde MIP en de huidige lopende projecten. Er wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen in Beheer en Onderhoud, Automatisering, Onderwijs en Ruimtelijke Ordening. De financiële effecten (kapitaallasten) op de begroting staan reeds verwerkt bij de individuele programma's. Deze bijlage geeft een integraal beeld van de wijzigingen in de faseringen op de investeringen.

In deze Zomerrapportage wordt over de voortgang en de mutaties van projecten gerapporteerd ten opzichte van het krediet per 1 januari 2018 gefaseerd over de jaren heen.

	Begr. 2018	Begr. 2018 Nieuw	Begr. 2019	Begr. 2019 Nieuw	Begr. 2020	Begr. 2020 Nieuw	Begr. 2021	Begr. 2021 Nieuw	Beg r. 202 2	Begr . 2022 Nieu w
Sport	1.831.312	1.364.400	1.523.000	2.342.500	25.000	-	-	-	-	-
Riolering	4.055.155	275.000	1.809.000	2.765.549	567.000	2.349.008	-	609.405	-	-
Civiel	4.501.225	1.528.293	1.020.500	3.305.431	1.240.000	1.876.000	453.000	1.215.000	-	-
Afval	1.184.023	445.000	-	750.000	-	-	-	-	-	-
Groen/spele n	296.500	286.500	-	40.000	-	-	-	-	-	-
Buitendienst	755.556	40.056	-	665.500	-	50.000	-	-	-	-
Ruimtelijke Ontwikkelin g	1.951.166	2.096.016	-	337.500	-	-	-	-	-	-
Onderwijs	4.131.437	418.501	338.405	3.500.000	-	500.000	-	50.000	-	-
Automatiseri ng	1.994.405	664.405	-	1.330.000	-	-	-	-	-	-
(leeg)	-	25.000	-	82.500	-	-	-	-	-	-
Eindtotaal	20.700.779	7.143.171	4.690.905	15.118.980	1.832.000	4.775.008	453.000	1.874.405	-	-

